

Yttrande – Granskning av grundskolans styrning

Bakgrund

KPMG har av Tierps kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunstyrelsens styrning av grundskolan. Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen brister i styrning och uppföljning av grundskolan. Kommunens skolstruktur med många små skolenheter är kostnadskrävande. Kommunen bestämmer själv om sin skolstruktur, men ska genom resurstilldelning och systematiskt kvalitetsarbete säkerställa att resurstilldelning och resursfördelning ger varje skolenhet likvärdiga förutsättningar att verka för hög måluppfyllelse. Kommunstyrelsen har inte beslutat om resursfördelningsmodell eller på annat sätt säkerställt att resurser fördelas efter elevers olika förutsättningar och behov. Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, men arbetet ska årligen dokumenteras och ligga till grund för utveckling av verksamheten. Åtgärder ska vidtas om brister har identifierats, vilket det interna kvalitetsarbetet har visat att det har.

Revisionens rekommendation

Utifrån sin bedömning och slutsats rekommenderar revisionen kommunstyrelsen att:

- säkerställa att uppsatta mål korrelerar med avsatta resurser.
- besluta om resursfördelning och fördela resurser efter elevernas olika förutsättningar och behov. (2 kap. 8 b § SkoL)
- systematiskt och kontinuerligt, planera, följa upp och utveckla utbildningen. (4 kap. 3, 5-7 SkoL) och som en del i sin styrning, besluta om särskilda områden att följa upp, till exempel rektors förutsättningar att verka i enlighet med skollag.
- tydliggöra styrkedjan från kommunstyrelse till skolenhet, till exempel genom stärkt dialog inte minst inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Yttrande

Med anledning av ovanstående punkter vill kommunstyrelsen lämna följande yttrande.

Utifrån tilldelad ram gör verksamheten idag en resursfördelning med utgångspunkt i elevantal, socioekonomiska förutsättningar, tidigare kunskapsresultat och varje skolas unika förutsättningar. Det finns dock sedan tidigare ingen politiskt beslutad resursfördelningsmodell. Arbetet med att ta fram en ny resursfördelningsmodell för politiskt beslut med syfte att säkerställa att mål korrelerar med avsatta resurser och uppfylla lagens krav avseende resursfördelning efter elevernas olika förutsättningar och behov (*SkoL 8 b § Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Lag (2018:608).*) är påbörjat i samverkan mellan ekonomienheten och utbildning. Förslag till beslut om resursfördelningsmodell kommer att behandlas i kommunstyrelsen under våren 2022.

I juni 2021 beslutade kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige ökad resurstilldelning för grundskolan innevarande år om 10 + 2 miljoner kronor för att resurstilldelningen på ett bättre sätt ska korrelera med volymförändringar och uppsatta mål. Detta är möjligt då prognosen för året visar på ett överskott för kommunen utöver budgeterat resultat. En politiskt beslutad resursfördelningsmodell kommer i framtiden att leda till en tydlighet i rambehov kopplat till aktuellt läge vad gäller elevantal, socioekonomisk problematik, behov av extra stödinsatser m.m.

KPMG bedömer i sin granskning att det bedrivs ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete men att brister finns i sammanställning och åiterrapportering på huvudmannanivå för läsåret 2019-2020. Den noterade bristen är riktig för läsåret 2019-2020. I och med att ny Utbildningschef tillsatts har kvalitetsarbetet vidareutvecklats, nya årshjul tagits fram och en kvalitetsrapport för 2020-2021 redovisas för politiken i september 2021. Vidare rapporterar utbildningschef och skolformschefer löpande under året kring det systematiska kvalitetsarbetet i utskottet Barn och unga. Vid valda tillfällen medverkar även rektorer och ibland även lärare för att redovisa kvalitetsarbete specifikt för sina verksamheter.

KPMG lyfter ett behov av att tydliggöra styrkedjan, till exempel genom stärkt dialog, inte minst inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet med att tydliggöra styrkedjan är och har varit prioriterat. Det finns en tydlig styrkedja där kommunikationsvägarna följs och vad gäller det systematiska kvalitetsarbetet är ovanstående beskrivning av den löpande åiterrapporteringen till utskottet ett exempel på detta. Att säkerställa att styrkedjan följs innebär också att rektor eller andra medarbetare i de flesta fall heller inte har direkt kommunikation med politiken, om det inte handlar om att vid valda tillfällen redovisa särskilda delar av sin verksamhet.

Skolinspektionen pekade, som beskrivs i revisionsrapporten, 2020 i sin granskning av "Huvudmannens styrning genom tydlighet i delegation och uppföljning" (KS 2020/881) ut flera styrkor i styrningen men också två

utvecklingsområden. Dessa gällde att ”huvudmannen behöver säkerställa att förväntningar, ansvar och återrapportering för de delegerade uppgifterna är tydliggjorda” och att ”huvudmannen behöver förankra arbetsuppgifter så att det blir tydligt vad arbetet innebär”. De åtgärder som vidtagits bedöms av Skolinspektionen som tillräckliga för att höja kvaliteten och de har därmed 2021-06-23 avslutat sin granskning.

Per Angemo
Utbildningschef
Tierps kommun
